

PO SPALIO VĒLJAVĀ

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 73 (1711)

1958 m. rugėjo mėn. 13 d., šeštadienis

Kalna 15 kap.

Rajono darbo žmonės karštai atsiliepia į TSKP CK Plumo nutarimą

ISIPAREIGOJIMAI neturi likti popieriuje

Didelį darbą stiprinant kolūkius, didinant malslo produkto gamybą atliko šiai metais mūsų rajono žemdirbiai. Užtenka paminėti, kad jeigu per praėjusių metų 8 mėnesius 100 ha žemės naudmenų buvo pagaminta 60,8 ctn pieno, tai per tą pačią laikotarpį šiai metais jau turime 76 ctn pieno 100 ha žemės naudmenų. Tokia pat padėtis ir su kiaulienomis. Iki rugsėjo mėn. 1 d. pernai kolūkuose buvo pagaminta 4,2 ctn kiaulienos 100 ha arimo, o šiai metai — 8,7 ctn. Bendri rajono rodikliai rodo, kad tie socialistiniai isipareigojimai, kuriuos mūsų žemės ūkio darbuotojai prisiėmė praėjusių pavasarį, garbingai vykdomi. Atskiri kolūkiai pleno gamyboje pasiekė tikrai neblogų rezultatų. Štai „Vylurio“ žemės ūkio arteilė per aštuonis šių metų mėnesius pagamino virš 120 ctn pleno 100 ha žemės naudmenų. Sékmingesni didina pieno gamybą „Naujo gyvenimo“, „Tarybų Lietuvos“ ir kiti rajono kolūkiai. Kiaulienos gamybos srityje užtikrintai pirmavauja šetekšniečiai, iki rugsėjo 1 d. pagaminę po 22,2 ctn kiaulienos 100 ha arimo.

Būtų labai gerai, kad klekviens kolūkio vadovas, žemės ūkio specialistas, brigadlininkas skirtų visas jėgas prisitvirtinti socialistinių isipareigojimų įvykdymui. Juk negalima pamiršti savo duoto žodžio, arba, dar blogiau, nuo jo atsišakyti. Tačiau tokius faktus rajone yra. Kai kurių kolūkų pirmininkai, matyt, galvojo, kad galima greitai isipareigoti, o kaip bus su įvykdymu — parodys laikas. Ir laikas tikrai parodė. Tuose kolūkuose, kur per visą šių metų laikotarpį nebuvo ryžtingos kovos, apgalvoto rezervų išnaudojimo, darbo su atelties perspektyvomis, ten socialistiniai isipareigojimai atsidūrė labai rimlame pavojuje. Pavyzdžiu gali būti „Žalgirio“ kolūkis. Jo pirmininkas dr. Tamošaitis ne kartą buvo smarkiai kritikuojamas už blogą karvių priežiūrą, ir visuomet jis žadėjo padėti ištaisyti. O dabar, kada nebe taip jau daug laiko beliko iki metų pabaigos, dr. Tamošaitis priversias pripažinti susidartusią nepatenkinamą padėtį pieno gamyboje ir pateiktį, kad iš vienos karvės nebus tiek pieno, kiek buvo isipareigota. Neskyrė anksčiau reikiama dėmesio pieno gamybai ir Mičiurino vardo kolūkis. Pirmininkas dr. Vajega mėgina dabar save raminti, kad, esą, nors ir sunkiai, bet isipareigojimus dar galima įvykdyti. Bloga padėtis šiame kolūkyje ir su siloso gamyba. Jeigu atskirois rajono žemės ūkio arteilės, atskirois brigados jau turi pasigaminę po 8–9 tonas siloso, tai mičiurinėciai — vos 3,6 tonos.

Apie socialistinių isipareigojimų įvykdymą pieno gamyboje dar labai rimiai turi pagalvoti „Atžalyno“, „Jauniosios gvardijos“, Marytės Melnikaitės v. „Tikruoju kelio“, „Artojo“, „Už laiką“ ir kai kurie kiti kolūkiai. Reikia išmisi visų priemonių gvyvilių priežiūrai pagerinti, šerli karves papildoma žaliuoju pašaru, tam reikalui panaujant net kukurūzus, jeigu kito žaliuojo pašaro kolūkis nebebuči. Kai kuriose žemės ūkio arteilėse dar tebéra įsigalėjusi žalinga praktika melžti karves du kartus. Tai irgi neleisingu.

Isipareigojimai negali likti popieriuje. Už jū besalyginį įvykdymą privalo kovoti kolūkų valdybos, partinės ir komjaunimo organizacijos, apylinkių tarybos. Bet nerelygia pamiršti, kad kova už gvyvilių kokybės produktų gausumą vyks ir kitaip metais, ir ta kova bus dar didesnė. Jai reikia ruoštis jau dabar. Žiemenkelių sėjos metu būtina paseti kuo daugiau virš plano. O tai sudarys pavasarį galimybes panaudoli pasėlius žaliajam pašarui ir pradėti kovą už prisilimtų isipareigojimų įvykdymą, nuo pat metų pradžios. Tai bus geriausia rajono žemdirbių dovana neeiliniams Tarybų Sąjungos komunistų partijos XXI suvažiavimui.

IMONĖS ATEITIS

Žinia, kad 1959 metų pradžioje įvyks neeilinis TSKP XXI suvažiavimas, kuris svarstys mūsų šalies laudies ūkio vystymo 1959–1965 metų planu numaloma padidinti 2,7 karto. Ir tai pasiekti bus ne išlikę naujų gamybinių pakilimų mūsų fabrikų darbo žmonių lėapse. Jei rugpjūčio mėnesio audinių išleidimo planą viršijome, išsaudami 10.000 metrų vilnonių audinių viršum plano, tai dabar, sulikdami mūsų partijos XXI suvažiavimą, dirbantieji pasiryžo siekti dar pukesių laimėjimų.

Dar didesnės augimo perspektyvas atskleis mūsų fabrikui TSKP XXI suvažiavimas. Juk dar visai neseniai Juodupė buvo niekam nežinomas kaimelis,

o „Nemuno“ fabrike sukoši kellos slaklelės. Dabar nei Juodupės, nei „Nemuno“ nebeatpažinsi. Partijos ir vyrasauybės rūpinimosi dėka mūsų miestelis išaugo į miesto tipo gyvenvietę su stambiausiu vilnonių audinių fabriku, su šimtais naujų namų, puikių builių pastalų, su naujomis gatvėmis.

Prieš kurį laiką mūsų įmonėje buvo svarstomas perspektyvinis 1959–1965 metų gamybinių planas. Tuomet darbininkai pasiūlė daug priemonių. Jie nurodė, kad planas sudarytas ne visai realiai, neapskaičiuotas visu realiu

Iki rugsėjo 1 dienos respublikos melioravimo mašinų stotys, išrengdamas magistrinius tarpkolūkinius kanalus ir griovius, mechanizmais iškasę 47 milijonus kubinių metrų žemės. Tai — 17,5 milijono kubinių metrų daugiau, negu buvo iškasta iki to paties laiko pernai.

Pirmauja Rokiškio MMS kolektyvas, įvykdės metinį žemės darbų planą išrengiant naujus sistemų 91 procentu. Daugiau kaip

TARYBINIŲ TANKISTŲ DIENA

Daug šlovinių puslapiai į tarybinės laudies kovų už mūsų Tėvynės laisvę ir neprieklauso mybę istoriją įrašė narūsus tarybiniai tankistai. Iki šiol nematyta didvyriškumą, drąsą ir sumanumą parodė jie Didžiojo Tėvynės karo metu. Už kovinius nuopelnus TSRS ordinais ir medaliais apdovanota

250 tūkstančių šarvuocių-tankų dalinių karių. Iš jų 1.142 suteiktas Tarybų Sąjungos Didvyrio vardas, o 16 — net du karius suteikias šis vardas. Aukštai įvertintas ir tankų gaminiojų pastaukojančios darbas. Daugiau kaip 9 tūkstančiai darbininkų, technikų, inžinierių, tankų bandytojų, konstruktorių apdovanota ordinais ir medaliais.

Pažymint ypatingą

KOLŪKIEČIŲ ŽODIS

Su dideliu pakilimu „Lenino kelio“ kolūkio kolūklečiai sutiko informacinių pranešimų dėl TSKP partijos XXI suvažiavimo sušaukimo. Ši reikšmingą įvykių mūsų artelės narių pasiryžą pažymėlių dar didesniais gamybiniais laimėjimais.

Palyginus su priešais metais, šiemet mūsų kolūkis pasiekė neblogų rezultatų kai kuriose gamybos šakose. Smarkiai paklipo pieno gamyba. Šiai metai iš kiekvienai karvei jau paruošėme apie 6 tonas sultingųjų pašarų, IV jungtinėje brigadoje kiekvienai karvei pagaminia virš 9 tonų siloso.

Parėjės XXI suvažiavimą „Lenino kelio“ kolūkio žemdirbių pasitiks naujomis dovanomis, sieks dar didesnių pergalų kovoje už socialistinės Tėvynės ekonominį suklastėjimą.

P. ZABORSKAS
„Lenino kelio“ kolūkio pirmininkas

Rokiškio melioratoriai — pirmieji

tris ketvirčius metinio sintų dirvų — 2 taktančiais hektarų daugiau, negu iki to paties laiko pernai.

Labai drėgnų dirvų uždarą drenavimą geriausiai organizavo Telšių MMS kolektyvas, įvykdės metinį planą 83,3 procento. Gerai vykdo drenavimo darbus taip pat Ukmergės, Tauragės, Vilkaviškio ir Kėdainių melioravimo mašinų stotys.

Zymiai geriau negu pernai sausinamos dirvos uždaru molinių vamzdžių drenažu. Nuo sezono pradžios respublikos kolūkiai ir tarybiniai akiai jau gavo naudojimui 27,5 tūkstančio hektarų uždaru drenavimo rusu.

Ir uždaras dirvožemis.

— KIEKVIENAI KARVEI PAGAMINSIME PO 10 TONŲ SIOSO, —

SĄLYGOS VIENODOS — REZULTATAI SKIRTINGI

Dar iš vakaro „Tarybų Lietuvos“ kolūkio II junglinės brigedos brigadininkas Petras Šakalys perspėjo kolūklečius:

— Rytoj silosuosime. Darbą pradēsime nuo ankstyvo ryto.

Brigadininkas dar kartą patikrino siloso duobę, iš anksto išskyre žmones žaliajai masei vežti, kapoklei aptarnauti.

— Na, o kaip tavo mašina? Tvarkoj? — paklausė traktorinink J. Kavaliauską.

— Sukasi. Kad tik žmonės laiku prie kapoklės atleit...

Tiš dienas be peritraukos suko J. Kavaliausko traktorius siloso kapoklę II-je brigadoje. Brigadininkas Petras Šakalys užtikrino, kad žmonės laiku atleitų i darba, kad silosaplovė nestovėtų be darbo. O kad silosas būtų kokybiškas, kolūkiečiai pyle į žaliajā mase īšrūgū, dėjo druskos. Per tiš dienas brigada užraugė 100 tonų geros kokybės siloso.

Apie tai, kaip Petras Šakalys sugeba patraukti kolūkiečius, organizuoti juos visiems darbams, kalba ir tas faktas, jog jo vadovaujama brigada žemkenčių sėjos planą jau įvykdė 90 proc. Geral vyks ta ir kilt lauko darbal.

O kaip gi sekast kaimyninėl, i jai brigadal?

Nesenai įvykusiamė rajono kolūkį pirmiņinkų, žemės ūkio specjalistų, brigadininkų, partinio ir tarybinto aktyvo pasitarimė dalyvavo ir štos brigados brigadininkas Kezys Deksny. Pasitarime ypatin-

gas dėmesys buvo ai- kreiptas į siloso gamybą. Kaip gi šiuos uždavinus suprato Kazys Deksny?

Rugsėjo 9 d., pirmadienį, prie naujai īškastos siloso duobės I-je junglinėje brigadoje buvo atvežta kelelas tonų lubino.

Sekančios dienos ryta traktorininkas J. Kavaliauskas algabeno silosaplovė. Bet dirbo ji neligai — per dieną tebuvo pagaminta vos 3-4 tonos siloso. Kodėl taip mažai? Ogi brigadininkas Kazys Deksny ne užtikrino, kad žmonės laiku īšelė į darbą, blogai organizavo silosavimą. Rugsėjo 11 d. siloso kapoklė dėl brigadininko apsilieidimo dirbo ne daugiau 4 valandų. Vakar kolūkiečiai iргi dar tebesikrapštė prie šios duobės ir vis negali jos užpildyti.

Štai kaip brangiai kainuoja kolūkiui brigadininko K. Deksnio apsilieidimas! Per keturias dienas geras ir darbštus mechanizatorius J. Kavaliauskas su traktoriu mi ChTZ ir siloso kapokle nesugebėjo užpildyti žaliaja mase 30 tonų laipos duobę vien dėl to, kad brigadininkas visai nesirūpina darbo drausme, blogai organizuoja kolūkiečius. Iš esmės šluo karštu darbymeliu traktorius ir žmonės dykinėjo... Argi galima tal atleisti brigadininkui Deksniui?

Kai žmogus praranda atsakomybės jausmą, kai jis nenori suprasti tos žalos, kuriai savo apsilieidimu nesa kolūkiui, iš jo blogas brigados vadovas. Pažiū-

SIOSA GAMINKIME IŠ BULVIEJOJU

Mūsų rajono kolūkiai įspareigojo šiai metais pagaminti po 10 tonų sultingųjų pašarų kiekvienai karveli, tame skaičiuje po 7 tonas kokybiško siloso.

Silosas maišlingumu ir dietinėmis savybėmis beveik prilyga ganyklas pašarui. Geras silosas, kaip ir jauna ganyklas žolė, yra sultingas, turė pakankamai baltymų, anglavandenį, vilaininį ir mineralinį medžiagą. Šlos medžiagos būtinės gyvulų produkcijai išvystyti, sveikatinumui palaikyti. Silosas galima pagaminti iš žvairių žolių, augalų: iš daugiausia žolių, pievų atolių, šaknialaisių ir gumbavaisių lapų, taip pat iš piktžolių.

Tačiau mūsų rajono kolūkiai mažai kreipia dėmesio panaudoti siloso gamybai bulvienojus, iš kurių gaunamas išpal geros kokybės silosas.

Kaip pagaminti tokį silosą, daug kam, galbūt, ir ne taip jau aišku, todėl šis klausimas taip išlieka neišspręstas.

Pirmausia, susidaro sunkumas dėl pačių bulvienojų nupiotimo. Daugelis kolūkii juos nuima rankomis, daugiaus, tačiau toks darbas reikalauja daug laiko ir darbo energijos. Geriausia bulvienojus plauti javapirovėmis, važiuojant mašina išilgai vagos. Kirsti reikia ne pilnu mašinos užgrėbio

SPARČIAI GAMINAMAS

silosas „Vyturio“ kolūkyje. Kiekvienu dieną nuo anksta ryto pradeda savo darbą siloso kapoklė. Šiuo metu kolūkyje jau užraugta apie 500 tonų siloso.

Gerą derlių žaliosios masės „Vyturio“ kolūkio žemdirbiai gavo iš pašetų lubinų, kurių kolūkis turėjo užsėjęs 23 ha plotą. Kartu su lubiniais kolūkiečiai silosuoja mišinių. Iš viso iš lubinų ir mišinių kolūkis planuoja užraugti dar apie 300 tonų vertingo pašaro.

Aktyviai dalyvauja siloso gamyboje A. Skerlys, A. Dručiūnas ir kt. kolūkiečiai. Iš kukurūzų ir runkelių pagamintas silosas papildys siloso atsargas iki 900 tonų.

— Klekvienei karvei turėsime po 10 tonų siloso, — sako vyturiečiai.

D. Raugaltė

Cheminis sultingųjų pašarų silosavimo būdas

Maskvos srities Balašichinsko rajono Vorošilovo vardo kolūkyje šiai metai sėdomi sultingųjų pašarų cheminio silosavimo bandymai, laistant užraugiamą masę sulfato skiediniu (skiedinys 1:6), vienai silosuojamos žaliosios masės tonai naudojant 70 litry skiedinio. Toks silosavimo būdas padeda gerai išsaugoti silosuojamą masę baltymines medžiagas ir vitaminus ir daro nebūtinus silosuojamos masės smulkinių.

Šiai metai Vorošilovo vardo kolūkijoje šiuo būdu bus pagaminta apie 500 tonų siloso.

N u o t r a u k o j e : Vorošilovo vardo kolūkijoje silosavimo brigados nariai gamina silosą iš vikių-avžių mišiniu cheminiu būdu.

pločiu. Taip pilaunant bulvienojus, pastiekiami geri rezultatai: nesilaužo mašinos dantys ir gretai padaroma.

Silosuojančios bulvienojat mažomis su kukurūzais, o jų nesant galima mažylių ir šaudų.

Draugai kolūkiečiai! Gaminkime daugiau siloso iš bulvienojų! Ši darbą atlikime artimiausių metu, kol bulvienojams dar nepakenkė rudenis šalnos.

ST. GIMBUTIS
„Pergalės“ kolūkio pirmininkas
P. PACEVIČIUS
„Atžalyno“ kolūkio agronomas

sako „Vyturio“ kolūkio kolūkiečiai

LAIKU NUIMKIME KUKURŪZUS

Rokiškio tarybinis ūkis 1957 metais iš 37 ha kukurūzais silosui užsėto ploto pagamino daugiau kaip 1000 tonų geros kokybės kukurūzų siloso.

Artimiausiomis dienomis prasidės masinis kukurūzų derliaus nuėmimas Dargliu, Sodelių ir kituose tarybiniu ūkio skyriuose. Siame darbu paruošti ir išbandyti dar du siloso kombainai, su kuriais dirbs prityrė kombainininkai Amosiejevas ir Strazdas.

Nors tarybiniame ūkyje kukurūzai auginami dideliuose plotuose, tačiau panaudojus turimą techniką, yra visos galimybės savaitės bėgyje užbaigti kukurūzų derliaus nuėmimo ir silosavimo darbus.

Daugelis rajono kolūkijų užaugino gražų kukurūzų derlių prie kolūkiečių sodybų nedideliuose ploteliuose, kur silosinių kombainų naudinti derlių nebus galima panaudoti, o nuėmimas kukurūzų derliaus rankomis ir smulkinimas siloso kapoklėmis pareikalaus daug darbo rankų, laiko ir organizuotumo. Todėl visų kolūkių brigadininkų ir žemės ūkio specialistų neatidėliotina pareiga kuo greičiau pradeti kukurūzų derliaus nuėmimo ir silosavimo darbus, kad kukurūzų derlius būtų nuimtas ir susilošotas prieš pirmąsias šalnas.

J. POCIUS
Rokiškio tarybiniu ūkio agronomas

Mi lži n i š k o s

Didžius laimėjimus pasiekė tarybinė liaudis, vykdymada TSKP XX suvažiavimą 1959 metų sausio 27 d., kuriam bus svarstomi TSRS liaudles ūkio vystymosi 1959-1965 metais kontroliniai skaičiai.

Respublikos kolūkiose, įmonėse, mokslo įstaigose, kaip ir visoje mūsų plačioje šalyje, vyksiai mitingai, susirinkimai. Juose darbo žmonės karštai priartina TSKP CK Plenumo nutarimui ir prisima naujas padidintus įspareigojimus partijos XXI suvažiavimo garbei.

Komunistų partijos suvažiavimas — labai svarbus įvykis mūsų šalies gyvenimė. Šis suvažiavimas numatys tolesnio spartaus pramonės, žemės ūkio, mokslo ir kultūros vystymosi gaires, mobilizuos tarybinius žmones naujiems žygiams tarybinės Tėvynės suklestėjimo, komunizmo slatybos varban.

atvers mums naujas milžiniškas perspektyvas.

— Mes nepagaliestome jėgų, — sako kaimo žemdirbiai, — kad gretėliau būtų įgyvendinti partijos išskirti uždaviniat.

Užtenka pasakyti, kad 1957 m. pločio gamyba Tarybų Sajungoje sudarė jau apie 95 procentus JAV pločio gamybos, sviesto gamyba jas aplenkė, o kviečių surinkome net 2,5 kartą, cukrinį runkelį — 3 kartus, vilnos — 2,5 kartu daugiau negu Jungtinės Amerikos Valstijos. Prideramą indėli Čia idėjo ir Tarybų Lietuvos kaimo žemdirbiai.

Tarybinių moksliantinių pastekimais žavisi visa pažangioji žmonija. Tarybų valdžia, Komunistų partija atvėrė kelią į nenukrypstamą pažangą. Atominė elektrostatinė, atominis ledlaužis, keleivinių reaktyviniai

DIENOS TEMOMIS Gerinti medicinos įstaigų darbą

Nuo rugpjūčio 1 d. rajo ne vyksta gydymo—profiliaktykos įstaigų visuomeninė apžiūra. Jos tikslas—nuodugnai išanalizuoti visų medicinos įstaigų darbą, atskleisti esamas klaidas, surasti priemones gyventojų medicininiam aptarnavimui pagerinti. Racionalė gydymo—profilaktikos įstaigų apžiūros komisija šiuo metu tikrina medicinos įstaigų darbą, ūkia medicinos darbuotojų pasitarimus, kuriuose analizuojama darbo trūkumus. Praeius ketvirtadienį Jyko susirinkimas Kamajų ligoninėje. Dalyvaujant racioninės komisijos nariams Staniui, Klegeriui, Bimbaiti, Rimavičiui ir Stašiui, Kamajų ligoninės darbuotojai apsvarstė rajono DŽDT rugpjūčio mėn. vykusios sesijos sprendimą dėl medicinio gyventojų aptarnavimo pagerin-

S. Augulis

Liaudies menininkė A. MEDIKIENĖ

Jau vaikystėje Angelija pradėjo domėtis audėjos darbu. Ištisas valandas ji stebėdavo vyresniųjų darbu, mokėsi šio sudėtingo meno. Didžiulis noras sukurti gražius audinius padėjo merginai įsisavinoti šią specialybę. Jau 1936 metais septyniolikmetė mergaitė savarankiskai dirba audėja Rokiškio audimo dirbtuvėse, kurios priklauso vietiniams kapitalistui Rozmanui.

Per eilę metų Angelija Medikienė yra išaudusi šimtus raštuotų lovatišesių, staltiesių, užuolaidų, kilimų ir kitokių audinių. Ne vieno rokiškiečio bučia puošia liaudies menininkės rankų darbai.

Dabar A. Medikienė atlieka Vilniaus dailės kombinato įvairius užsakymus.

Nuotrukoje: A. Medikienė darbo metu.

perspektivos

tektuval, dirblinis žemės palydovas... — tai žodžiai, kurų giminė yra Tarybų šalis.

Iš pergalės į pergalę tarybinę liaudij veda Komunistų partija. Sparthus socialistinės ekonomikos vystymasis sudaro galimybes istoriškai trumpiausiu laikotarpiu išspręsti pagrindinį ekonominį uždavinį — pavyt ir pralenkti labiausiai išsvysčiusias kapitalistines šalis pagal produkcijos gamybą vidutiniškai vienam gyventojui.

Pranešimo tezės apie TSRS liaudies ūkio vystymo 1959—1965 metais kontrolinius skaičius bus paskelbtos spudoje. Tai leis dar geriau atskleisti neišnaudolus rezervus ir turimas galimybes ruošiant perspektyvinį planą šalies ekonominai ir kultūrai vystyti. Partijos suvažlavime priimta programa bus pačią saskaitininkas Julius Milaknis už sistemingu vė-

produktais.

Naujas politinis ir gamybinis pakilimas rodo, kad lietuvių tauata, kaip ir visi tarybiniai žmonės naujais darbo žygiais pasiryžę pažymėti pasirošimą neeiliniam TSKP XXI suvažiavimui. Parlino organizacijos turi plėtoti išaiškinti istorinę būsimumo suvažiavimo reikšmę, mobilizuoti miešio ir kalmo darbo žmones į ūkinį planų įvykdymą ir viršijimą.

Visas jėgas tolesniams brangiosios Tėvynės klestėjimui!

Mūsų MEDŽIAGOS pėdsakais

„Pagal naują kalendorių“

Tokio pavadinimo korrespondencijoje, išspausdintoje laikraščio Nr. 68, buvo kritikuojamas Ludo Giros vardo kolūklio sąskaitininkas Julius Milaknis už sistemingu vė-

E. ULDUKIS ROKUNDA APSAKYMAS

7

— Pliek!—išgirdo jis kažkleno balsą ir nesustodamas šové į žmonių krūvą.

O kulkosvaldis, ta prakeikta kaizerio mašinėlė, tarsi ir laukė to momento, kada Vladas paduos savo balsą. Karštas, kaip pati ugnis, švino gabaliukas su tokia jėga trenkė į petj, kad nuvertė į sniegą tvirtą, lyg jaujas ažuoliukas, bernioką, išplėše iš už kleitai sukaštų dantų skaudžią dejonę... Bet ne, dar nenulejo kontrrevoliucija to švino gabaliuko, kuris pribaiglu vyrausiajai Rimkaus sūnui lšgraūš!

Pakilo Vladas iš sniego, žvilglolelio į dešinę ir sugrievė dantimis: reta vyru grandinėlė atsiliaudydama traukiši mlesto lin...

Voklečių kulkosvaldininko dovanėlė ilgam prikaustė Vlادą prie lovos. Ir lik kai pavasaris pažadino iš miego upelius, sukelė anl koju artojus, pabandė Vladas išietti į lauką.

Saulė laip plynstelėjo jam į akis, kad jis, lyg apakes, gera valandėlė stovėjo, atsirėmęs į durų staktą. O kai priprato akys prie šviesos, tiesiai prieš save pamatė Grigonį.

— Mat, kaip tave kontrrevoliucija išgražino,—nusistebėjo kalmynas.—Lyg iš numirusių prisikélé!

— Už viską su kaupu atsilyginsim,—girgžtelėjo dantimis Vladas.

Susėdo ant suoliuko saulės atakaitoje, ir Grigonis, užpleškinės dvoklančią pypkę, pasigyrė:

Mūsų RASO

ARGI SUNKU SUTVARKYT?

Nusipirkti tos pat dienos respublikinį laikraštį pastaruoju laiku beveik neįmanoma. Gerai,

jei lektuvas atskrenda iki 14 val.—tuomet nauji laikraščiai dar pasirodo „Sajunginės spaudos“ kloske. Bet užtenka lektuvui atskristi kiek vėliau—ir rokiškietis tos dienos laikraštį tegalės nusipirkti tik sekanią dieną po pietų. Mat, kiosko pardavėja nebelina į paštą pasilimti laikraščių. O reikėtų.

Pravartu šiuo klausimu būti pasimokyti iš kaimynų obeliečių. Ten spauda pristatoma apie 16—17 valandą. Tačiau, nors kioskas dirba iki 18 val., tos dienos laikraščiai tuoju pat atnešami į kioską. Tod neaugi rokiškietai, norintieji gauti naujus laikraščius, turi būtinai važiuoti į Obelius? Visai nesunku būti sutvarkytai reikalą, kad spauda, bet kuriuo laiku lektuvu atgabenta į Rokiškį, tuoju pat būtu pristatyta

j kioską.

Rajoninis laikraštis išleina iš spaudos trečią dieną ir šeštadienį dar prieš devintą valandą. O „Sajunginės spaudos“ kloske jis pasirodo tik 13—14 valandą. Mat, iki to laiko niekias nesusipranta rajoninių laikraščių atnešli pardavimui.

Neaugi rajono ryšių kontoros vadovai ir „Sajunginės spaudos“ klosko pardavėja negali išspėsti šio nesudėtingo uždavinio? Pirkėjai turi gauti naują spaudą tuoju pat, kai tik jis pasiekia Rokiškį. Juo labiau, kad lektuvas dažniausiai atskrenda apie 14—15 valandą.

J. Petruskas

FILMA ŽIŪRIME STOVEDAMI

„Nemunėlio“ žemės ūkio arteles kolūklečiai labai megsta žūrėti klinio filmus, kurie šaliai metalai čia reguliarai demonstruojami. Seansu metu skaitykloje susirenka ne iš jaunimais, bet ir daug pagyvenusių kolūklečių, kurie žūrū filmą... slovėdam. Skaityklos salėje yra vos keli nedailūs suolai.

Neaugi skaityklos vedėja drg. Sapožnikova nebeggali susitarli su kolūklio vadovais ir pasirūpinti, kad suolu būtų užtektinai?

VI. Dovydėnas

8

— Nuočés tavo parėdymą išpildžiau. Nė sniego nebojom—sukapčlavom Vilkučio valakus. Tuoj ir sét išelsim.

Saulė kepino jau visai pavasariškai ir sturbė iš žemės toklius kvapus, nuo kurų svalgo galva ir vyturiu plazdėjo krūtinėje širdis... O Grigonis, lyg didžiausią paslaptį, dėstė Vladui į ausi:

— Manai, lengva buvo? Vilkutis su kirviu stojo. Bet kas jis prieš visą kaimą? Tuščia vleta... Padalijom, nors kai kurie atsilikę limentai bijojo... Nelgi tavo tėvukas, anikleik jau jis nuo to piktašio prisikentėjęs, o ir tas opozicijon buvo nukrypes... Bet aš tavo parėdymo nepamiršau. Išaiškinau Tarybų valdžios politiką ir — taškas.

Vladas klausėsi kaimyno su šypsena...

— Taigi, o prie Jūsų pralaimėjimo stotyje Vilkutis bus nagus priklęs, — vėl prakalbo Grigonis, ir Vladas sukluso. — Nuočés girtas gyresi: „Bekono telefonistui nepagallėjau, bet už žemę atsilyginau. Galla tik, sako, kad vokiečiai ne visus išguldė... Ol, kontra!

Ir iš kur tiek jėgu atsirado šiam įtakėliu—vlen kaulai ir oda — kūne! Pašoko Vladas, išėjo į trobą, šautuvą nuo stenos nuplėšę ir išeslog per pažiliugusią dirvą nuklampojo į kalną.

— Pragréš pakauši tam kontra bernėkas,—

9

konsiatavo Grigonis ir, valandėlė pasvyravęs, nusekė paskui Vladą.

O Vladas žengė per šlapią, klampų arimą, tvirtai spaudė rankose šautuvą, ir jo akys stovėjo nukančių Tičaus ir Pagirio veldai, sniege prie geležinkelio pasilikę dvarokai ir mažažemai, ir gili, sunki neapykanta kilo širdyje. Lyg tai vakar būtų atsitiukę, prisimėnė širmį, besišalpantį Vilkutį... Ir grėsmingas, kulkosvalžių vamzdžiai pasišaušęs, vokiečių ešelonas prisiminė...

Vilkutis taisė klemę plūgą. Suuržė, sužangėjo grandine šuo... Aisitiesė Vilkutis, grįžtelėjo į tą pusę ir nustėro, išblyško, kaip audeklas. Prakeiktas drebulyss jisimetė į kelius, rankas... „Galas“, — pamanė...

Nieko nebematė, tik didžiules, neapykanta degančias Rimkiuko akis ir juodą šautuvo tūbos skylutę...

— Sakyk, Judošlau, kaip pardavel reoliuciją?

Atlikė Šilas klausėsi: — Atėjau sustrokuot... Girdi?

Girdi, viską girdi Vilkutis ir, pats balsėdamasis tuo, ką kalba, vapa:

— Kaltas... Už žemę norėjau... Krauju kad

10

alpirktumėt... Nuvežau bekoną telefonistul... Paprašiau, kad paskambintų, praneštų vokiečiams aplie Jus... Dovanok...

Ne, nedovanos jam draugų mirties Rimkiukas! Ir mato senis, kaip kyla aukštyn šautuvu tūta, juoda savo akimi ieškodama jo širdies. O žemė, o rūmas, o rūstas arkliidėje? Viskas žuvo, viskas vėjais nušviltę...

Sausai brakstelėjo spyna... Ir lyg pabudino Vilkutį iš miego, išlejo į raumenis jėgos... Šoko buožė pirmyn, tartum spyruoklės pastumėtas, stverė rankomis už šautuvą, palenkė žemyn... Slėpnos dar buvo Vlado rankos, petys dar neužglijo po vokiečio pabučiavimo — išlydo šautuvas iš bernioko rankų, o Vilkutis, taip netikėtai tapęs padėties šeimininku, apako iš džiaugsmo... Pokstelėjo šūvis, ir Rimkaus vytausias suklupo Vilkučio kieme. Žemė, anksčiau Vlado prakaitu ir ašaromis mitusi, dabar godžlai gérė jo kraują...

— Kontra! Gyvate — mažytis, kadaise būkstus, kaip kiskis, o dabar įniršęs, pasiryžęs viskam, iš už sasparos iššokęs Grigonis puolė Vilkutį, abiems rankomis iškilio į šautuvą.

Nors ir mažas Grigonis, bet jėgu neišbarsčia, išplėše iš Vilkučio rankų šautuvą ir, atšokęs kelis žingsnius atgal, su ašaromis akyse riktelejo:

— Pasaulinės revoliucijos vardu... mirtis kontrai (Pabaiga).

PO SPALIO VELIAVA

psl. 1958 m. rugėjo 13 d.

Reportažas

Du gaideliai, du gaideliai baltus žirnius kūlę, — pasigirsta žinoma žaidimo melodija iš tolėliau nuo gatvės stovinčio pilko medinio namo. Vaikiški balsai stengiasi teisegai išvedžioti išmoktos dainelės

melodiją, dar garsiau uždainuoja. Štai valandėlė daina nutyla, triukšmas ir skambus juokas nuaidi ore, o po trumpos pertraukėlės vėl nauji garsai suvirpina langų stiklus ir nuskrieja pro išsišakojusių obelų viršunes...

Didelis, erdvus kambarys. Tai čia Rokiškio vaikų darželio auklėtinai taip linksmai praleidžia laiką. Visi mazieji piliečiai aktyviai įsitraukę į žaidimą, jadrios akutes įtemptai seka aplink ratelį besiskiojančią mergytę.

Nedidelis šviesiai plaukis berniukas, atsisėdės ant grindų prie įvairiaspalvių kaladelių dežutes, susikaupęs ruošiasi kažką statyti.

Pilī statau, — saho. — Didele, didele, ot, tokia, — išskėtė rankutes.

Na, Jonuk, padeklamuok eileraštį, — paprašo berniuką darželio vedėja drg. Japonienė.

Deklamatorius atstoja, pasižiuri į bežalžiančius savo drau-

DNIEPROPETROVSKO SRITIS.
Petrovskio vardo metalurgijos gamykloje stoją 1 rūkuotė nauja aukštakrosnė „Dniepropetrovskaja - komsomolskaja“ Nr. 3. Pirmoji lydydymų atliko meistras Anatolijaus Vasiličenkos komjaunimo jaunimo brigada.

Nuo otrukoje vyresnysis kalančiakas M. S. Litvinukas stebi lydymą.

G. Pazenkas (TASS) nuotr.

ČIA MAŽIEJI PRALEIDŽIA DIENĄ

gus ir, drąsiai iškėlęs galvą, pradeda deklamuoti „Čyru, vyru vyturėlis“...

Nedidelis siauras koridorius baltuoja durų eilėmis.

— Cia mūsų darbo kambarys, — kalba vedėja, atidarydama duris į nedidelį, jaukų kambarį.

Nedideli staliukai, aplink juos sustatytos mažos, Baltos kėdutės užima beveik visą kambario plotą.

— Čia vaikai ir valgo, — aiškina vedėja. — O štai štote spintoje ių darbeliai.

Švyti raudonais stogais popieriniai namukai, baltuoja laivai. Darbo bata nemažai, spintele kaskart vis pilneja. Joje rikiuojausi nauji dirbiniai. Siame kambarysteje radome ir keliis mažuosius dirbinkus.

— Ziatek, kokį namą nupiešiau, — rodo savo dragei Valytė. — Glazus?...

Prie kito stalo darbuojasi Algis. Jis taip pat jau turi visą glėbi piešinių. Čia matyti ir traktoriai, ir maši-

nos, ir daug kitokių dalykų.

Nenuobodu maziesiems, — sako drg. Japonienė. — Rytais skirtame jiems vieną pamoką, kurios metu vaikus mokome eileraščiu, papasakojame įdomių, naudingų dalykų. Du kartus į savaitę vyksta muzikos užsiėmimai. Tada mazieji mokosi naujas dainas, žaidimus, šokių. Visą kitą laiką jie daugiausia žaidžia. Kai būna gražus oras, organizuojame pasivaikščiojimus, ekskursijas.

...Palengva tolsta linksmojo mažųjų piliečių buveinė, o lydinėjai džiugūs vaikški balsai rodo, kad čia jiems linksma ir smagu.

G. Valčiulytė

Nauja atominė elektrinė

Pagal atominių elektrinių statybos planą, TSR Sajungoje šioms dienomis pradėjo veikti naujos atominės elektrinės pirmoji 100 tūkstančių kilovatų elektrinio pajėgumo elė. Visiškas elektrinis šios stoties galimumas sieks 600 tūkstančių kilovatų.

(TASS-ELTA)

STIPRIAU UŽ PLIENĄ

Maskvoje pagaminti pirmieji automobilių su kebulais iš... plastines masės. Savo stiprumu tokie kebulai nėra kiek nenutrikstinti plieniniams kebulams, o sveria kelis kartus mažiau. Ypatingai patvarūs vadinančių stikloplastiniai. Chemija pagaminė tokius klijus, kurie galėtų suklijuoti pagal išlaidinėtus detalių pataarai, kad suklijuota vieta yra patvaresnė už pagamintus detalių medžiagą.

Draugliškos varžybos

Praėjusį šeštadienį Dusetų rajono Kyšūnų septynmetės mokyklos sporto aikštelyje susitiko Duokiškio vidurinės mokyklos ir Užpalių vidurinės mokyklos (Dusetų rajonas) krepšininkai.

pareiškia, kad ketina užpulti Kinijos Liaudies Respubliką. Rugpjūčio 4 d. po pasitarimo su prezidentu Eizenhaueriu JAV valstybės sekretorius Dalesas oficialiai paskelbė apie planuojamą plėškišką agresiją prieš 600 milijonų kinų tautą. Prezidento vardu Jis pareiškė, kad JAV „nesvyruodamos“ panaudos prieš KLR ginklą Czinmyndao ir Meczudao saloms „apginti“, jeigu reikės „Taiwanio gyrybai“ ir JAV „saugumui“ užtikrinti. Telsėta kinų tautos slėkimą susigrąžinti šias salas, kurios yra tik už pusantros dešimties kilometrų nuo KLR krantų ir kurių naudoja baze ginkluotiemis išpuoliams prieš KLR, JAV nori panaudoti kaip pretekstą karui Tolimuosiucose Rytuose.

Sutraukę prie Kinijos krantų didžiules karines Jūrų ir karines oro pajėgas, Amerikos valdantieji sluoksnių alviral

Rungtyne rezultatu 60:57 laimėjo Užpalių vidurinės mokyklos sportininkai.

Tinklinio aikštelyje duokliškiečiai buvo žymiai pranašesni. Jie rezultatu 3:0 laimėjo susitikimą, N. Banys

mus provokacintais savo 7-ojo laivyno laivų veiksmais — įžūlais išveržimais į surinkimo cechą. Čia plokštėles, ratukai, skardos juostelės prityrusių surinkėjų rankose, be matant pavirsta įau galavu. žaislui. Tieslog

VAIKIŠKŲ BRANGENYBIŲ GAMYKLOJE

— Tėveli, nupirk man mašiną, — vos pasekdamas pasmakre prekystalį, prašo mažylis. Vienas po kito nuo lentynų prieš berniuką išsirikiuoja žali metaliniai sunkvežimiai, raudonos ugningesi mašinos, motoriniai laiveliai, vežimėliai lėlėms. Vaiko žvilgsnis slysta nuo vienos šių gražbių prie kitos, nežindamas prie kurios apsistoti. Pagaliau berniukas pastebi didelį, ryškiomis spalvomis mirgantį ekskavatorių iš jis išklimba į jį abiem rankom.

— Štai, tėveli, štai... Iš parduotuvės išeina patenkinti abu — ir sunus, ir tėvas.

Kas gil gamina šiuos dailius, patvarius ir nebrangių žaislus?

Užsukime šlandien patys į šių vaikiškų brangenybių fabriką — šiaurinėje miesto dalyje augančią Vilniaus metalo dirbinių gamyklą.

...Monotoniskai dunksi presai štampavimo-mechaniniame ceche, ir į dėžes viena po kitos nenutrūkstančiai srautu byra būsimų vaikiškų žaislų detalės. Štai iš lrenos Grigonytės valdomo preso į dėžę krenta sunkvežimių kabinos, gretimai stovintis Ritos Padabčiukovos presas gamina kopetėles: gairinėms mašinoms, kitis presai štampuoja ekskavatorių, laivų dalių.

—

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Rokiškio vartotoju kooperatyvo kolektivui, Naujasodės kaimo jaunimui, giminėms ir kaimynams, pareiškusiems užuojaudą ir padėjusiems mūsų mylimos sesutės laidotuvėse, nuoširdžiai dėkojame:

Z. Sarapinas.

Redaktoriui Z. LAPINSKAS

Onuškio septynmetės mokyklos mokytojų ir mokinii kolektivas reiškia giliai užuojaudą.

Gaigalų šeimai dėl tragikos jų dukrelės mirties.

Rokiškio durpynų kontoros darbuotojui

Malalai Antanui ir jo žmonai Adai, jų mylimam sūneliui mūrus, reiškiamė giliai užuojaudą.

Kontoros kolektivas

Antanui ir Adai Malalomis:

dėl jų sūnello mirties reiškiamė giliai užuojaudą.

Sėlynės septynmetės mokyklos mokytojai

Ludo Giros vardo kolūkyje (Laičių kaimo) veikla mažinės ir zeimės lentelėms plaučių užsakovuo medžiagom.

Atstaskalymas grynais pinigais ir per banką.

Kolūkio pirmiškinkas

Juodupės fabrikui „Nemunas“ skubiai reiškalingi mūrininkai ir tinkletojai.

Dėl darbo sąlygų kreipitisi į kadrų skyrių.

Direktorius

Pil. Rutkauskas Kazys, Antano s., gyv. Rokiškio Vytauto g. Nr. 15, iškėlė ištuokos bylą pil. Ramanauskaitė-Rutkauskienė Anelei, Jokubo d., gyv. Gilų Rudos km., Vilkaviškio rajone.

Byla nagrinės Vilkaviškio rajono liudies teismas.

STARPTAUTINĖ Pržvalga

Amerikos provokacijos prieš KLR pasmerktos sužlugti

Bejegiškar pykdami prieš socializmo šalių pergalingą žengimą į priekį, prieš dieną iš dienos auganti tautų nacionalinio išsiladavimo judėjimą, prieš sėkmę gatvės visur besivystančią kovą už laiką, Amerikos imperialistai nuo vienos karinės aviantūros puola prie kitos. Prieš svelkā protą Jie mėgina ginklu pasuktis išistorijos vystymasi atgal ir primesti laisvoms tautoms savo viešpatavimą. Šie mėgintai pasmerkti žlugti. Taiką, laisvę ir nepriklausomybę ginaudžios Jėgos dabar žymiai galingesnės, negu karo ir engimo Jėgos. Tai rodo ir pasta-

Redakcija: Rokiškis, Tarybų a. Nr. 22. Telef.: redaktoriu — 44 (miesto ATS), redakcijos — 18. Spaudė Rokiškio raj. spaustuvė. Užs. Nr. 500. Tir. 2500